ÇOK ACELE ve SÜRELİ

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-211- /3702 .09.2006
Konu : Soru Önergeleri

EKİM 2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 14.09.2006 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-24495 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt ASLANOĞLU'na ait 6/2467 esas nolu sözlü soru önergesi ile İzmir Milletvekili Hakkı ÜLKÜ'ye ait 7/16743, 7/16746, Balıkesir Milletvekili Turhan ÇÖMEZ'e ait 7/16744, Erzurum Milletvekili İbrahim ÖZDOĞAN'a ait 7/16745, 7/16750, Afyonkarahisar Milletvekili Halil ÜNLÜTEPE'ye ait 7/16747, Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'e ait 7/16749, Denizli Milletvekili Ümmet KANDOĞAN'a ait 7/16751, 7/16765, Mersin Milletvekili Vahit ÇEKMEZ'e ait 7/16753, Bilecik Milletvekili Yaşar TÜZÜN'e ait 7/16754, Denizli Milletvekili Mehmet U.NEŞŞAR'a ait 7/16755, Mersin Milletvekili Mustafa ÖZYÜREK'e ait 7/16756, Edirne Milletvekili Rasim ÇAKIR'a ait 7/16757, Edirne Milletvekili Nejat GENCAN'a ait 7/16758, Ankara Milletvekili Mehmet TOMANBAY'a ait 7/16759, Antalya Milletvekili Nail KAMACI'ya ait 7/16760, Antalya Milletvekili Osman ÖZCAN'a ait 7/16761, Konya Milletvekili Atilla KART'a ait 7/16763, İzmir Milletvekili Ahmet ERSİN'e ait 7/16764, Hatay Milletvekili Mehmet ERASLAN'a ait 7/16766, 7/16767, Mersin Milletvekili Hüseyin ÖZCAN'a ait 7/16768, İzmir Milletvekili Enver ÖKTEM'e ait 7/16769, 7/16770, 7/16771, Şanlıurfa Milletvekili Mehmet VEDAT MELİK'e ait 7/16772, İzmir Milletvekili Yılmaz KAYA'ya ait 7/16773 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:
1-Görüş 6/2467 (1 sayfa)
2-Görüş 7/16743, 7/16744, 7/16745, 7/16746, 7/16747, 7/16749, 7/16750, 7/16751, 7/16753, 7/16754, 7/16755, 7/16756, 7/16757, 7/16758, 7/16759, 7/16760, 7/16761, 7/16763, 7/16764, 7/16765, 7/16766, 7/16767, 7/16768, 7/16769, 7/16770, 7/16771, 7/16772, 7/16773 (43 sayfa)

Eskişehir Yolu 9 km. 06530 Lodumlu/ ANKARA
Tel: (0312) 287 33 60-69 Fax: (0 312) 285 69 37
e-posta: skeskin@tarim.gov.tr Elektronik Ağ: www.tarim.gov.tr
Ayrıntılı bilgi için irtibat:S.KESKİN Mühendis

7/16756

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge sahibi: Mustafa ÖZYÜREK
Mersin Milletvekili
Önerge no: : 7/16756

Ülke tarımının Cumhuriyet tarihinin herhangi bir döneminde rastlanmadığı ölçüde geriletildiği ve tarımsal üreticinin maddi ve manevi yönden zayıflatıldığı bir dönemde zaten küçülmekte olan tarımsal üretimi zora sokacak, riske edecek bir uygulamanın daha başlatılmakta olduğu görülmektedir.
Uçaklarla havadan yapılan zirai ilaçlamanın yasaklanması suretiyle özellikle yerden ilaçlamanın yapılamadığı mısır, pamuk ve karpuz üretiminin zararlılara açık hale getirilerek riske edilmesi, ülke ekonomisi ve tarım üreticisine büyük ölçüde maddi külfet getirecek türden bir uygulama örneği durumundadır. Dolayısıyla, aşağıdaki sorularımın cevaplanması önem arz etmektedir.

Soru 1) Havadan ilaçlama yasağının genel gerekçesi nedir? Bu yasaklama, AB,ABD ve diğer gelişmiş ülkeler tarımında da uygulanan bir yöntem midir?
Cevap 1) Bilindiği üzere; gereksiz ve aşırı ilaç kullanımı sonucu birçok faydalı böceğin ölmesi ile mevcut doğal denge bozulmakta ve daha önce ekonomik önemde zararlı olmayan yeni zararlı türleri ortaya çıkmaktadır. Bunun sonucunda ise daha fazla türde zararlı ile mücadele için daha fazla ilaç atılması gerekmekte bu da toprak, su ve havayı hızla kirleterek sürdürülebilir tarımsal yapının geleceğini tehlikeye sokmaktadır. Zirai mücadele amacıyla kullanılan kimyasal ilaçların bilinçsiz kullanımı, yanlış ilaçlama metotlarının seçilmesi gibi nedenler doğal dengenin bozulmasını hızlandırmaktadır. İlaçlama uçakla yapıldığında doğaya verilen zarar çok daha üst seviyelerde gerçekleşmektedir.

Ülkemizde kullanıma sunulan tüm zirai mücadele ilaçları "Standart İlaç Deneme Metodu"na göre yapılan denemeler sonucunda mevzuatına uygun olarak Bakanlığımızca ruhsatlanmakta ve "Zirai Mücadele Teknik Talimatları"na göre uygulama yapılmaktadır. Bunun dışında yapılan tekniğine uygun olmayan tüm ilaçlamalar kaçak uygulamalardır. Bu teknik talimatlarda hiçbir üründe uçakla ilaçlama tavsiyesi bulunmamaktadır. Yer aletleriyle tavsiye edilen ilaçların etkinlikleri %97'nin üzerindedir ve uçakla mücadelenin bu başarı oranına ulaşması mümkün değildir. Ayrıca, yer aletleriyle yapılan mücadele ürün kayıplarına neden olmadığı gibi, kalite ve verim artışına katkıda bulunmaktadır.

Avrupa Birliği ülkelerinde de Ülkemiz benzeri uygulamalar mevcuttur. Tüm AB ülkelerinde havadan kimyasal uygulamaların zararları nedeniyle aşağıdaki kısıtlamaları getirmişlerdir. Havadan uçakla ilaçlama, Yunanistan'da en son zeytinde de yasaklanarak sadece orman ve çeltikte sınırlı, İspanya'da sadece zeytin ve ormanlarda kontrollü kullanıma, Almanya'da sadece ormanlık alanlarda, Kıbrıs, Belçika, İtalya ve Fransa'da yer aletleriyle mücadelenin yapılamadığı bazı ürünlerde kısmi kullanımına müsaade edilmektedir. Bu alanlarda da geniş spektrumlu kimyasallar yerine çevresel zararları olmayan biyolojik preparatlar ve ilaçlar kullanılmaktadır. Avusturya Danimarka, Estonya, ve Slovenya'da ise havadan ilaçlamalar tamamıyla yasaklanmıştır.

Soru 2) Havadan uçakla yapılan zirai ilaçlamanın esas itibarı ile özel sektör uçakları ile yapılmakta olması, bu yönteme ani bir biçimde yasak getirilmesi nedeniyle özel girişimcinin devlete güven kaybı ile sonuçlanacak bir adım niteliğinde değil midir?
Cevap 2) Bakanlığımızca yayınlanan mevcut teknik talimatlarda 6 konuda (Süne, Zeytin Sineği, Mısır Kurdu, Mısır Koçan kurdu, Pamukta Yeşilkurt ve yalnızca Akdeniz Bölgesi için Pamukta Pamuk Yaprak Kurdu) önerilen havadan ilaçlamalar Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünün 2001 yılında zirai mücadele araştırma enstitüsü uzmanları, Üniversite temsilcileri, Bakanlığın diğer genel müdürlük temsilcilerinin katıldığı grup toplantılarında aldığı grup kararı ile kaldırılmış olup, alternatif mücadele araçlarının yaygın kullanımı sağlanamadığından bu karar geçiş süreci sağlanması amacıyla uygulanamamıştır. Ancak son yıllarda bu konularda alternatif mücadele araçlarının yaygın kullanımı nedeniyle havadan ilaçlamaların sınırlandırılması veya kaldırılması gündeme gelmiştir. Dolayısıyla bu ani bir yasaklama olmayıp 5 yıllık bir süreç sonunda alternatif yer aletlerinin yeterliliği teknik olarak belirlendikten sonra uygulamaya konulmuş bir karardır.

Soru 3) Ürünlerdeki ilaç kalıntısının önlenmesi bakımından getirildiği öne sürülen bu yasaklama tedbiri kaçınılmaz mıdır? Havadan ilaçlama yönteminin denetim altında sürdürülerek dozunda ilaçlama yapılması için tedbirler alınamaz mıydı?
Cevap 3) Araştırma Enstitüleri tarafından önceki yıllara ait uçak firmaları tarafından yapılan hatalı ve etkisiz ilaçlamalar konusunda Bakanlığımızın tespitleri bulunmaktadır.

Havadan yapılan uygulamalarda kimyasalların buharlaşma ve sürüklenme etkileri yer uygulamalarıyla kıyaslanmayacak derecede üst seviyelerde gerçekleşmektedir. Yaklaşık atılan kimyasalın %30'u askıda kalmakta buharlaşan pestisitler kullanıldığında askıda kalan oran daha da artmaktadır. Bu kimyasal Çukurova gibi polikültür ekim olan ve yerleşim birimleri ile iç içe olan yerlerde başta insan olmak üzere tüm diğer canlılar tarafından teneffüs edilmekte ve doğrudan doğruya akut etkiye maruz kalınmaktadır. Bu nedenle tüm dünyada olduğu gibi bu konudaki tedbirlerin insan ve çevre sağlığı açısından alınmasını kaçınılmaz kılmaktadır.

Havadan salınmış ve askıda kalmış %30'un üzerindeki ilacın ulaşabileceği noktalar ve oluşturabileceği riskler konusunda tedbir alınması mümkün olmayıp, bundan sonrası tamamıyla doğal koşullara bağlı bulunmaktadır.

Soru 4) Kullanılmasında sakınca görülmediği bilinen her bir üretici için ciddi bir yatırım gerektiren holderlerin satın alınması yada sağlanması bakımından herhangi bir teşvik unsuru düşünülmüş müdür?
Cevap 4) Bakanlığımız tarafından ruhsat verilen zirai mücadele aletleri günün koşullarında her türlü ihtiyaca cevap verebilecek düzeyde olup, sarp bölgelerde ki zeytin dışındaki tüm ürünlerde başarılı bir şekilde kullanılmaktadır. Dolayısıyla, ülkemizde tüm ürünlerde havadan ilaçlamaya alternatif olarak yeterli kapasite ve miktarda yer aletleri bulunmaktadır. Teknik olarak da yer aletleriyle tüm ürünlerde hastalık, zararlı ve yabancı otlara karşı mücadele yapılması mümkündür.

2005/9839 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, Tarımsal Mekanizasyon araçlarının kredili satışına esas deney ve denetimlerle ilgili Tebliğ esaslarına göre Zirai Kredilendirme Belgesi olan traktör ve biçerdöver hariç tüm Tarımsal Mekanizasyon araçları için çiftçi şartlarının uygunluğuna göre T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri kanalıyla bankaca uygulanmakta olan tarımsal kredi cari faiz oranlarından %30 indirimli 5 yıla kadar vadeli yatırım kredisi kullandırılabilmektedir.

Soru 5) Hem tarımsal üreticinin ürününü koruması, hem de özel girişimcinin tedbir alması bakımından bir geçiş dönemi öngörülmesi gerekirken bu yola gidilmesinin nedeni nedir?
Soru 6) Üreticiler ile mesleki örgütlerinin ve üniversitelerin ilgili birimlerinin görüşü alınmadan yasak uygulamasının yürürlüğe konulmasındaki aciliyetin sebebi nedir?
Cevap 5-6) Yasaklama kararı 5 yıllık bir süreç sonunda alınmış olup, aniden uygulamaya konulmamıştır.

Soru 7) Bu ani yasak sonucunda doğacak olan üretici mağduriyetinin giderilmesi için alınmış ve alınacak olan bir tedbir bulunmakta mıdır?
Cevap 7) Bakanlığımızın havadan uygulamaları durdurmasından sonra, uçakla uygulamanın yapılmadığı yerlerde bir mağduriyet söz konusu olmamıştır. Zirai Mücadele işlerini yapmak üzere çiftçiler gerekli alet ve ekipmanlarını temin etmişler almak istemeyenler de kiralama suretiyle mücadele işlerini yönetmişlerdir. Yer aletleri ile yapılan zirai mücadele uygulamalarında da fevkalade başarılı olmuşlar ve uçaktan daha da ucuza mal etmişlerdir. Diğer taraftan aynı bölge (Çukurova) içinde gerek pamuk gerekse mısırda her yıl bölgenin yarısının yer aletleriyle veya biyolojik mücadele uygulayarak problemini çözerken diğer kısmının sadece bu konunun uçakla yapılabildiğini iddia etmesi çelişki yaratmakta olup; mücadele konusunda samimi olan ve teknik teşkilatımızın önerileri doğrultusunda hareket edenlerin mağdur olmaları mümkün değildir. İl Müdürlüklerimiz bu konuda eğitim çalışmalarına devam etmekte ve üreticilerimizi bilgilendirmektedir.